

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 30.6.2010
KOM(2010) 367 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN
TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE**

**Talouspolitiikan koordinoinnin tehostaminen vakautta, kasvua ja työpaikkoja varten –
välineet vahvempaan EU:n talouden ohjausjärjestelmään**

KOMISSIION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE

Talouspolitiikan koordinoinnin tehostaminen vakautta, kasvua ja työpaikkoja varten – välineet vahvempaan EU:n talouden ohjausjärjestelmään

Eurooppa on oppinut paljon viimeaikaisesta rahoitus- ja talouskriisistä. On käynyt selväksi, että pitkälle yhdentyneessä unionissa, ja varsinkin rahaliitossa, eri maiden taloudet ja menestyminen ovat kytköksissä toisiinsa. Vaikka EU:lla on useita välineitä talouspolitiikan koordinoimiseen, kriisi on osoittanut, ettei niitä ole hyödynnetty täysimääräisesti ja että nykyisessä ohjausjärjestelmässä on aukkoja. EU:ssa on laaja poliittinen yksimielisyys muutoksen tarpeesta ja siitä, että EU tarvitsee laajemmat ja tehokkaammat poliittiset välineet vaurauden ja elintason turvaamiseen tulevaisuudessa.

EU on toteuttanut rohkeita, kattavia ja johdonmukaisia toimia kriisin taltuttamiseksi ja siitä oppimiseksi. Euroopan talouden elvytyssuunnitelman käynnistäminen vuonna 2008 auttoi lieventämään laskusuhdanteen vaikutuksia Euroopan talouksiin. Apua annettiin koordinoitusti sitä tarvitseville EU:n jäsenvaltioille talous- ja rahaliiton vakauden turvaamiseksi. Finanssijärjestelmän valvonnan ja sääntelyn vahvistamista koskevista toimenpiteistä neuvotellaan EU:ssa ja muualla. Nyt kun Eurooppa 2020 -strategian kehykset on saatu valmiiksi, siirrytään aloitteisiin, joilla pyritään saamaan käyttöön kasvua lisäävä ja työpaikkoja luova potentiaali EU:ssa.

EU tarvitsee hyvin määritellyn politiikan, jolla tuetaan talouden elpymistä, saatetaan julkinen taloudenpito takaisin terveelle perustalle ja edistetään aktiivisesti kestävästä kasvusta ja työllisyyttä. Tämä on Eurooppa 2020 -strategiassa esitetty poliittinen näkemys, jonka Eurooppa-neuvosto juuri siunasi. On käytettävä kaikkia mahdollisia välineitä sen varmistamiseen, että tulevat poliittiset päätökset ovat johdonmukaisia ja näihin tavoitteisiin tähtääviä ja että hyväksytyt päätökset pannaan täytäntöön ja niiden täytäntöönpanoa valvotaan. Lisäämällä talouspolitiikan koordinoitua EU voi tarjota kansalaisilleen uuden ja kestävästä kasvustrategian.

Tällä tiedonannolla on edellä todetun perusteella seuraavat tavoitteet:

- Kehittää talouspolitiikan koordinoitua ja seuranta lisäviä, talouspolitiikan koordinoinnin tehostamisesta 12. toukokuuta annetussa komission tiedonannossa esitettyjä ehdotuksia konkreettisiksi ehdotuksiksi, joilla pyritään i) vaikuttamaan epätasapainoon vahvistamalla makrotaloudellista seuranta esimerkiksi varoitus- ja seuraamusjärjestelmillä, ii) vahvistamaan kansallisia finanssipoliittisia kehyksiä täsmentämällä kunkin maan julkisen talouden kehityksen vähimmäisvaatimukset ja erityisesti siirtymällä vuotuisesta budjettisuunnittelusta monivuotiseen suunnitteluun, iii) lujittamaan vakaus- ja kasvusopimusta erityisesti keskittymällä velan kehitykseen ja alijäämiin.
- Vahvistaa toimivat valvontamekanismit sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot noudattavat sopimaansa EU:n kehystä toiminnassaan. Sellaisia tilanteita varten, joissa jäsenvaltioiden talouskehitys aiheuttaa riskin koko unionin kehitykselle, ehdotetaan ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimenpiteitä, joihin kuuluu myös joukko rikkomusten yhteydessä mahdollisesti sovellettavia seuraamuksia.

- Ottaa politiikan koordinoinnissa käyttöön EU-ohjausjakso ja selittää miten ja milloin EU antaa panoksensa kansalliseen päätöksentekoon, jolloin politiikan etukäteiskoordinointi on tehokkaampaa. Sama pätee rakenneuudistuksiin ja Eurooppa 2020 -strategian kasvua edistäviin osioihin.

Kaikista tähän tiedonantoon sisältyvistä ehdotuksista voidaan sopia Lissabonin sopimuksen ehdoin. Ehdotukset koskevat kaikkia 27:ää jäsenvaltiota, mutta niiden joitakin osia sovelletaan ainoastaan euroalueen jäsenvaltioihin. Niiden tarkoituksena on yhdistää vakaus- ja kasvusopimuksen sekä Eurooppa 2020 -strategian mukainen valtiokohtainen seuranta ja varmistaa, että Eurooppa 2020 -strategian tavoitetemaattinen seuranta ankkuroidaan järkevään talous- ja finanssipolitiikkaan. Ehdotuksissa kehitetään edelleen 12. toukokuuta 2010 annetussa komission tiedonannossa esitettyjä ajatuksia, ja ne perustuvat Eurooppa-neuvostossa 17. kesäkuuta 2010¹ sovittuihin linjauksiin, joissa otetaan huomioon talouden ohjaustyöryhmän työn edistyminen tähän asti. Ne ovat vastaus Eurooppa-neuvoston ohjaustyöryhmälle ja komissiolle esittämään kehoitukseen jatkaa politiikan kehittelyä ja tehdä siitä toiminnallista.

Tämän ehdotuspaketin myötä kansallisella ja EU:n tasolla voidaan luottaa politiikan ja päätöksenteon laatuun ja saadaan aiemmin varoitus, jos kansallinen tilanne uhkaa livetä uraltaan. Kaikki jäsenvaltiot saavat näin mahdollisimman paljon hyötyä samaan unioniin kuulumisen tuomasta positiivisesta synergiasta. Paketti lisää avoimuutta ja vastavuoroista luottamusta kollektiivisemmän lähestymistavan avulla. Lisäksi se minimoi kielteiset heijastusvaikutukset siinä tapauksessa, että jäsenvaltiot eivät noudata sovittuja rajoja, ja rankaisee niitä, jotka vaarantavat yhteisen edun kestävämmillä kansallisilla toimilla. Yhdistämällä vakaus- ja kasvusopimuksen sekä Eurooppa 2020 -strategian EU voi hyödyntää tarvittavia vakauttamistoimenpiteitä askelina kohti pitemmän aikavälin kasvustrategiaa kehittääkseen älykkäämpää, kestävämpää ja osallisuutta paremmin edistävää EU:ta tulevaisuutta varten.

1. LAAJEMPI MAKROTALOUDELLINEN SEURANTA

EU tarvitsee maatasolla vahvempaa makrotaloudellista seurantaa, joka kattaa kaikki asiaa koskevat talouspolitiikan alat. Makrotaloudellista epätasapainoa olisi tarkasteltava yhdessä finanssipolitiikan ja kasvua lisäävien rakenneuudistusten kanssa. Tavoitteena on taata makrotaloudellinen vakaus, estää haitallisen epätasapainon esiintyminen ja vahvistaa laajat makrotaloudelliset puitteet kestävä ja dynaamista kasvua varten.

1.1. Makrotaloudellisen epätasapainon seuranta

Suuri makrotaloudellinen epätasapaino, johon liittyy myös laajoja ja pysyviä eroja kilpailukyvyn kehityssuuntauksissa, osoittautui kriisin iskiessä erittäin haitalliseksi EU:lle ja erityisesti eurolle. Sen vuoksi on tärkeää kehittää uusi strukturoitu mekanismi haitallisen makrotaloudellisen epätasapainon seurantaan ja korjaamiseen kaikissa jäsenvaltioissa. Komissio ehdottaa kaksivaiheista mekanismia, jonka muodostavat:

- **ennaltaehkäisevä osio**, johon kuuluvat (vuotuiset) makrotaloudellisen epätasapainon riskin arvioinnit ja **varoitusjärjestelmä**,

¹ Talouspolitiikan koordinoinnin tehostaminen, KOM(2010) 250 .

- **korjaava osio**, jonka tehtävänä on varmistaa **korjaustoimenpiteiden** täytäntöönpano haitallisen makrotaloudellisen epätasapainon ilmetessä.

Ennaltaehkäisevä osio: varoitusjärjestelmä

Eurooppa 2020 -strategiaan kuuluvan makrotaloudellisen ja rakenteellisen maakohtaisen seurannan osana komissio voisi arvioida makrotalouden rakenteellisia heikkouksia, kilpailukyvyn heikkenemistä ja makrotaloudellisen epätasapainon syntyä maakohtaisesti ottaen huomioon talouden ja finanssipolitiikan kytkökset erityisesti euroalueella.

Varoitusjärjestelmä perustuu tulostauluun, johon sisältyvät indikaattorit varoittavat ulkoisesta ja sisäisestä epätasapainosta, sekä asiantuntijoiden laadullisiin analyysihin. Indikaattorit antavat merkittävää ohjaustietoa, mutta tulostaulun tulosten ja poliittisten jatkotoimenpiteiden välille ei luoda mekaanista yhteyttä.

Maista, joissa esiintyy merkittäviä riskejä, laaditaan syvälinen maakohtainen analyysi. Jos ilmenneet riskit vahvistetaan tässä analyysissä, komissio ehdottaa maakohtaisia neuvoston suosituksia haitallisen makrotaloudellisen epätasapainon korjaamiseksi. Komissio voisi myös antaa varhaisvaroituksen suoraan kyseiselle jäsenvaltiolle.

Jäsenvaltio(i)ssa ilmenneen epätasapainon luonteesta riippuen suositukset voisivat koskea monia politiikanaloja makrotalouspolitiikasta palkka- ja työmarkkinapolitiikkaan, hyödyke- ja palvelumarkkinoiden toimintaan ja makrotalouden vakauden valvontaan. Nämä sisältyvät yhteen maakohtaiseen suosituskokoelmaan, jota koskevat ehdotukset komissio antaa vuosittain, samoin kuin jäljempänä kuvattuun rakenneuudistusten temaattiseen seurantaan liittyvät suositukset.

Tämä mekanismi on keskeinen osa Eurooppa 2020 -strategiaan kuuluvaa parannettua makrotalouden (ei finanssipoliittista) maakohtaista seuranta. Vakaus- ja kasvusopimuksen finanssipoliittiseen seurantaan yhdistettynä maakohtaisella valvonnalla taataan vakaa makrotaloudellinen ympäristö, joka edistää kasvua ja työpaikkojen syntymistä, ottaen samalla huomioon kaikki jäsenvaltioiden talouksien väliset kytkökset erityisesti euroalueella. Ehdotukset ovat näin johdonmukaisia Eurooppa 2020 -strategian kanssa erityisesti siksi, että niissä otetaan huomioon makrotaloudelliset ja finanssipoliittiset rajoitteet, joita noudattaen jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön rakenneuudistukset ja joiden puitteissa ne voivat investoida Eurooppa 2020 -strategian kasvua edistäviin politiikkoihin.

Erityisen vakavissa tapauksissa komissio voisi suositaa jäsenvaltion asettamista ”liiallisen epätasapainon tilanteeseen”. Tämä käynnistäisi edellä kuvatun mekanismin korjaavan osion soveltamisen. Komissio voisi tällaisessa tapauksessa myös antaa varhaisvaroituksen suoraan kyseiselle jäsenvaltiolle.

Makrotaloudellisen epätasapainon varoitusjärjestelmän pääpiirteet

Varoitusjärjestelmä tunnistaa jäsenvaltiot, joissa saattaa esiintyä ongelmallisen suurta makrotaloudellista epätasapainoa ja joista olisi tehtävä syvälinen maakohtainen analyysi.

Varoitusjärjestelmä muodostuu tulostauluindikaattoreista, joita täydennetään laadullisilla lisäanalyysillä. Indikaattoreihin kuuluu ulkoisen rahoitusaseman sekä hinta- tai kustannuskilpailukyvyn mittauksia ja sisäisiä indikaattoreita. Sisäisten indikaattoreiden käyttöä perustellaan sillä, että ulkoisella epätasapainolla on väistämättä sisäiset vastapelurit. Tulostauluun voisivat esimerkiksi sisältyä sellaiset indikaattorit kuin vaihtotase, ulkomainen nettovarallisuusasema,

yksikkötyökustannuksiin ja BKT:n deflaattoriin perustuvat reaaliset efektiiviset valuuttakurssit, asuntojen reaalihintojen nousu, julkisen talouden velka ja yksityissektorin velan suhde BKT:hen.

Kullekin indikaattorille määritellään varokynnykset, jotka annetaan tiedoksi. Kynnykset voitaisiin laskea yksinkertaisen ja läpinäkyvän tilastollisen käsitteen avulla. Yksi vaihtoehto on käyttää kunkin muuttujan (kaikissa maissa ja kaikkina aikoina) tilastollisesta jakaumasta lisäanalyysiä vaativan tason ylä- tai alapuolella 75 ja 25 prosenttiyksikköä. On kuitenkin tärkeä muistaa, että yksittäisten muuttujien absoluuttiset kynnykset ovat taloudelliselta kannalta vain tiettyyn rajaan asti merkittäviä, ja niitä on täydennettävä taloudellisilla selvityksillä, sillä soveltuvat tasot voivat vaihdella maan taloustilanteesta riippuen.

Vaikuttaa tarpeelliselta ottaa käyttöön erilliset tulostaulut euroalueelle ja muille jäsenvaltioille. Valuuttakurssijärjestelmien ja keskeisten taloudellisten ominaisuuksien erojen vuoksi tietyt taloudelliset muuttujat toimivat euroalueella hyvin eri lailla kuin euroalueen ulkopuolisissa maissa. Tämän perusteella on syytä käyttää erilaisia varokynnyksiä euroalueella ja sen ulkopuolisissa jäsenvaltioissa. Euroalueella tarvitaan lisäksi erityisanalyysi reaalisten efektiivisten valuuttakurssien kehityksestä, koska rahaliiton alueella ei ole nimellisiä valuuttakursseja.

Korjaavat toimet

Epätasapainon seurantakehykseen on määrä kuulua **täytäntöönpanon valvontamekanismi**. Neuvosto voisi komission suositusten perusteella asettaa jäsenvaltion, jossa esiintyy merkittäviä riskejä, ”liiallisen epätasapainon tilanteeseen”. Euroopan järjestelmäriskikomitean makrotaloudellista vakautta koskevat varoitukset ja/tai suositukset otettaisiin tässä huomioon.

”Liiallisen epätasapainon tilanteessa” olevan jäsenvaltion seuranta tiukennettaisiin. Neuvosto antaisi **politiikkaa koskevia suosituksia** (SEUT-sopimuksen 121 artiklan 4 kohdan ja euroalueen jäsenvaltioiden osalta sen 136 artiklan perusteella), ja jäsenvaltion olisi raportoitava säännöllisesti suositeltujen uudistusten täytäntöönpanosta Ecofin-neuvostolle ja euroryhmälle (esimerkiksi kuuden kuukauden kuluessa neuvoston suosituksesta ja sen jälkeen neljännesvuosittain).

Tätä mekanismia on määrä soveltaa kaikkiin jäsenvaltioihin. Samaan tapaan kuin EU:n finanssipoliittisessa kehyksessä, jota myös sovelletaan kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin, euroalueen jäsenvaltioihin sovellettaisiin tiukempia sääntöjä. Kun otetaan huomioon euroalueen läheiset taloudelliset ja rahoitukselliset kytkökset sekä niiden vaikutus yhteiseen rahaan, **euroalueen jäsenvaltioiden osalta voitaisiin ottaa käyttöön erityinen täytäntöönpanon valvontamekanismi siltä varalta, että talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan vaarantavan haitallisen makrotaloudellisen epätasapainon korjaamiseen tähtäävät suositukset jätettäisiin toistuvasti ottamatta huomioon.**

Jos epätasapainon seurannan yhteydessä annettuja suosituksia ei noudatettaisi riittävässä määrin, tämä katsottaisiin raskauttavaksi tekijäksi vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisessa julkisen talouden arvioinnissa.

Komissio tekee syyskuun loppuun mennessä viralliset johdetun oikeuden ehdotukset, joissa vahvistetaan puitteet **liiallisen epätasapainon** käsittelyyn Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 121 ja 136 artiklan perusteella. Ehdotuksissa täsmennetään varoitustaloudellisen järjestelmän asema, komission, jäsenvaltioiden ja neuvoston asema ja velvoitteet, suositusten antamismenettely, säännöt ja menettelyt sekä täytäntöönpanon valvontamekanismit euroalueen jäsenvaltioita varten.

1.2. Rakenneuudistusten temaattinen seuranta

Palauttaakseen taloutensa kestävän kasvun tielle ja lisätäkseen kilpailukykyään jäsenvaltioiden on vakautettava makrotalous ja tervehdytettävä julkinen talous. Samaan aikaan niiden on keskityttävä saavuttamaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet ja viisi Eurooppa-neuvoston hyväksymää yleistavoitetta. Julkisen talouden rajoitteiden vuoksi politiikkaa on suunniteltava ja toteutettava integroidusti. Temaattisessa seurannassa on keskeistä tunnistaa pullonkaulat, jotka estävät tai viivyttävät Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista.

Sen vuoksi rakenneuudistusten temaattisessa seurannassa on seuraavat kaksi tavoitetta:

- i) Helpottaa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden ja etenkin viiden yleistavoitteen² saavuttamista. Niihin liittyy toimenpiteitä sellaisilla aloilla kuin työllisyys, sosiaalinen osallisuus, tutkimus ja innovointi, koulutus, energia ja ilmastonmuutos sekä toimenpiteitä, joilla puututaan mihin tahansa muihin jäsenvaltioiden talouden kehitystä tai kasvua estäviin tekijöihin.
- ii) Varmistaa rakenneuudistusten kunnianhimoisen toteutus makrotaloudellisiin ja finanssipoliittisiin rajoitteisiin nähden johdonmukaisella tavalla.

Seuranta toteutetaan SEUT-sopimuksen 121 ja 148 artiklan mukaisesti Eurooppa 2020 -strategian yhdennettyjen suuntaviivojen perusteella. Komissio arvioi jäsenvaltioiden kansallisten uudistusohjelmien perusteella, miten kukin jäsenvaltio puuttuu tunnistamiinsa pullonkauloihin ja miten kukin niistä etenee kohti kansallisia Eurooppa 2020 -tavoitteitaan.

Jos edistystä ei tapahdu riittävästi tai politiikka ei ole riittävän johdonmukaista yhdennettyjen suuntaviivojen (eli talous- ja työllisyyspolitiikkojen yhdennettyjen suuntaviivojen) kanssa, annetaan tiettyä maata tai euroaluetta koskeva suositus.

Jos talouspolitiikka ei ole johdonmukaista talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kanssa tai jos se vaarantaa talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan, komissio antaa **varoituksen** suoraan kyseiselle jäsenvaltiolle tai kyseisille jäsenvaltioille.

Maakohtaisen seurannan pohjalta komissio tekee kokonaisarvion edistymisestä EU:n viiden yleistavoitteen suhteen, tarkastelee suoriutumista tärkeimpiin (kansainvälisiin) kauppakumppaneihin verrattuna ja selvittää mahdollisen alisuoriutumisen syyt. Tässä yhteydessä komissio arvioi myös, miten Eurooppa 2020 -lippulaivahankkeiden täytäntöönpanossa on edistytty sekä EU:n että kansallisella tasolla, sillä nämä hankkeet tukevat ja täydentävät pyrkimyksiä tavoitteisiin pääsemiseksi.

Komissio raportoi vuosittain keväällä kokoontuvalle Eurooppa-neuvostolle ja esittää erityislinjauksia vastaavien uudistustoimenpiteiden täytäntöönpanon parantamiseksi. Nämä linjaukset syötetään myös maakohtaiseen suosituskokoelmaan, jota koskevan ehdotuksen komissio antaa heinäkuun alussa.

2. Kansalliset finanssipolitiikan kehykset

Kimmoiset ja tehokkaat kansalliset finanssipolitiikan kehykset ovat ratkaisevan tärkeitä julkisen talouden vakauttamisessa ja sen kestävyuden lisäämisessä. Vaikka jäsenvaltioiden

² Tavoitteet löytyvät osoitteesta http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf

erityiset tarpeet ja mieltymykset onkin otettava huomioon, on kuitenkin monia tekijöitä, jotka ovat tarpeen vähimmäislaadun ja EU:n sääntöjen täydentävyyden varmistamiseksi³.

- (1) **Laatustandardien** varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa tarvitaan ensinnäkin johdonmukaista lähestymistapaa kirjanpitoon (Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (ESA95) kaikessa EU:n tason julkisen talouden seurannassa). Kansallisten tilastokeskusten valmiuksien olisi oltava riittävät EU:n tieto- ja raportointivaatimusten noudattamiseen, ja ennakointijärjestelmistä on saatava luotettavia ja puolueettomia kasvu- ja talousarvioennusteita. Komission ennusteiden käyttö vertailuperusteena olisi suotavinta.

Komissio ehdottaa, että kansallisten kassatietojen vastaavuus ESA95-tietojen kanssa eritellään selvästi toimittamalla kassaperusteiset tiedot kuukausittain ja ESA95-vastaavuudet neljännesvuosittain. Ennakointimenetelmät ja talousarviota varten käytetyt makrotaloudelliset oletukset olisi tarkastettava asianmukaisesti.

- (2) Toiseksi jäsenvaltioilla olisi oltava käytössä **kansalliset julkisen talouden säännöt** sen varmistamiseksi, että kansallisissa finanssipolitiikan kehyksissä otetaan huomioon perussopimuksen velvoitteet. Kansallisilla julkisen talouden säännöillä on taattava perussopimuksen alijäämää ja velkaa koskevien viitearvojen noudattaminen, ja niiden on oltava johdonmukaisia keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteen kanssa. Julkisen talouden säännöt ja uskottavat täytäntöönpanon valvontamekanismit olisi kodifioitava kansallisessa lainsäädännössä.
- (3) Kolmanneksi kansallisten finanssipolitiikan kehysten uudistuksissa olisi edistettävä siirtymistä **monivuotiseen budjetointiin**. Vuotuisten budjettitavoitteiden taustalla olisi oltava monivuotiset kehykset, jotka sisältävät suunniteltujen tulojen ja menojen jaottelun ja osoittavat, mistä tavoitteisiin pääsemiseen tarvittava sopeutus saadaan.
- (4) Kansallisten kehysten on oltava **kattavia**, ja niitä on sovellettava julkisen talouden rahoitusjärjestelmään kokonaisuudessaan. Tämä on erityisen tärkeää, jos talous on hajautettu. Budjettivastuu hallinnon eri tasoilla on täsmennettävä selkeästi, ja käytössä on oltava riittävä seuranta ja valvonta.

Komissio esittää **syyskuussa viralliset ehdotukset, joissa täsmennetään kansallisten finanssipolitiikan kehysten suunnittelun vähimmäisvaatimukset** ja menettelyjä (raportointia) koskevat vaatimukset sääntöjenmukaisuuden tarkistamiseksi. Ehdotukset tehdään SEUT-sopimuksen 126 artiklan 14 kohtaan perustuvan uuden asetuksen muodossa liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä koskevan perussopimuksen pöytäkirjan n:o 12 soveltamisen tukemiseksi. Vaatimusten noudattamatta jättäminen voi johtaa rikkomusmenettelyn käynnistämiseen.

3. ENEMMÄN HUOMIOTA JULKISEEN VELKAAN JA JULKISEN TALOUDEN KESTÄVYYTEEN KASVU- JA VAKAUSSOPIMUKSESSA

Jotta voitaisiin parantaa varovaisten politiikkojen harjoittamiseen liittyviä kannustimia, vakaus- ja kasvusopimuksessa olisi otettava paremmin huomioon velan ja alijäämän välinen vuorovaikutus.

³ Ks. myös Ecofin-neuvoston päätelmät talousarviokehyksistä, 18. toukokuuta 2010.

Komissio ehdottaa, että vakaus- ja kasvusopimuksen **ennaltaehkäisevässä osiossa** jäsenvaltioilta, joilla on paljon velkaa tai suuri riski velkaantua tulevaisuudessa, vaaditaan nopeampaa edistymistä kohti tasapainoista julkista taloutta, joka antaa varmuusmarginaalin suhteessa alijäämärajaan, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja takaa nopean kehityksen kohti kestävästä taloutta eli niin sanottua keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitetta.

Korjaavan osion osalta komissio ehdottaa, että liiallista alijäämää koskevan menettelyn velkakriteeri pannaan tehokkaasti täytäntöön **selkeällä ja yksinkertaisella numeerisella vertailuarvolla**, joka määrittää tyydyttävän velan supistamistahdin: jäsenvaltioihin, joiden velka on yli 60 prosenttia suhteessa BKT:hen, voitaisiin soveltaa liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä, jollei velka supistu tiettyä edeltävänä ajanjaksona riittävästi tähän viitearvoon verrattuna (osa velan ja 60 prosenttia suhteessa BKT:hen olevan enimmäismäärän välisestä erosta). Samaan tapaan alijäämän saaminen alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen ei välttämättä riitä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn lopettamiseen, jos velkaa ei ole saatu pysyvästi supistuvalla uralle. Tarkat parametrit tähän annetaan vakaus- ja kasvusopimuksen mukana seuraavissa käytännesäännöissä.

Hallitusten suoran vaikutusvallan ulkopuolisilla tekijöillä (etenkin inflaatiolla, koroilla ja suhdanneperusteisella talouskasvulla) on enemmän vaikutusta julkisen velan kehitykseen kuin alijäämään, joten sitä on arvioitava ennen kuin päätetään, onko maa asetettava liiallista alijäämää koskevaan menettelyyn. Tarvitaan yleisarvio, jossa tarkastellaan useita muuttujia. Tarkasteltavia seikkoja ovat muun muassa se, kuinka lähellä velkasuhde on 60 prosenttia suhteessa BKT:hen olevaa viitearvoa ja onko velka väliaikaista ja/vai poikkeuksellista. Lisäksi on tarkasteltava muita asiaan liittyviä tekijöitä, jotka heijastavat velan tulevaa kasvua ja rahoitukseen liittyviä rasitteita. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi seuraavat:

- laina-aika ja missä valuutassa velka on
- yhtiöille, rahoituslaitoksille ja kotitalouksille asetetut takuut
- kertyneet ylijäämät ja muut valtion varat
- implisiittiset vastuut (erityisesti ikääntymiseen liittyvät)
- yksityisen velan määrä ja muutokset siinä määrin kuin ne voivat aiheuttaa julkiselle taloudelle implisiittisiä vastuuta
- velan muutoksiin johtaneet tekijät (perusjäämä, inflaatio, kasvu, korot, kertaluonteiset toimenpiteet) sekä
- virta-varanto-korjauserät.

Suosituksen noudattamatta jättämisen olisi johdettava seuraamuksiin.

Komissio ehdottaa syyskuussa **muutoksia sekä vakaus- ja kasvuohjelman ennaltaehkäisevään osioon** (asetus (EY) N:o 1466/97) **että sen korjaavaan osioon** (asetus (EY) N:o 1467/97), jotta nämä periaatteet voitaisiin ottaa käyttöön.

4. TALOUDEN SEURANNAN TEHOKAS TÄYTÄNTÖÖNPANO SOPIVIEN SEURAAMUSTEN JA KANNUSTINTEN AVULLA

Perussopimukseen ja vakaus- ja kasvusopimukseen kirjatut yhteiset säännöt ja koordinoitimenettelyt eivät ole estäneet joitakin jäsenvaltioita harjoittamasta nykyisiä kehyksiä uhmaavaa finanssipolitiikkaa. EU:n finanssipoliittisen seurantakehyksen uskottavuutta on selvästi tarpeen lisätä soveltamalla enemmän sääntöihin perustuvia seuraamuksia. Seuraamusten ja kannustinten tehon lisäämiseksi niitä olisi monipuolistettava ja käytettävä ennaltaehkäisevästi aikaisemmassa vaiheessa. Rahallisten seuraamusten ehkäisevän vaikutuksen olisi oltava riittävä kannustamaan sääntöjen noudattamiseen.

SEUT-sopimuksen 126 artiklan 11 kohdassa määrätään monenlaisista seuraamuksista tapauksissa, joissa jäsenvaltiot eivät noudata EU:n ohjeistusta. Seuraamukseen kuuluvat vaatimus lisätiedon julkistamisesta, Euroopan investointipankille annettava kehoitus tarkistaa kyseiseen jäsenvaltioon soveltamaansa lainoituspolitiikkaa, vaatimus tehdä riittävän suuri koroton talletus liiallisen alijäämän korjaamiseen asti ja mahdollisuus määrätä aiheellisen suuruinen sakko.

Mahdollisten rahallisten kannustinten toimintaa ja soveltamisalaa hienosäädettäessä on tärkeää pyrkiä tuloksellisuuteen ja jäsenvaltioiden yhtäläiseen kohteluun. Suhteellisuuden varmistamiseksi EU:n talousarvioon liittyvät rahalliset seuraamukset voitaisiin määrittää prosenttiosuutena kyseisen jäsenen BKTL:stä tai BKT:stä siten, että tämän osuuden yläraja on kaikilla jäsenvaltioilla sama. Ylärajan avulla varmistetaan, että kaikille jäsenvaltioille todella voidaan määrätä seuraamuksia. Keskeytettävät ja/tai peruutettavat sitoumusten ja maksujen määrät vahvistettaisiin lisäksi suhteessa niihin varoihin, joihin jäsenvaltio olisi ollut oikeutettu, ylittämättä kyseistä ylärajaa.

Uuteen ”seuraamusvalikkoon” kuuluisi siis erilaisia seuraamuksia ja kannustimia, joita otetaan käyttöön olosuhteista ja tilanteen vakavuudesta riippuen. Ehdotetut nykyisten täytäntöönpanon valvontamekanismien parannukset edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion ja korjaavan osion (asetukset (EY) N:o 1466/97 ja (EY) N:o 1467/97) muuttamista ja soveltuva mekanismia, joka perustuu EU:n meno-ohjelmien perusteena oleviin säädöksiin.

Ennaltaehkäisevässä osiossa (eli silloin, kun jäsenvaltio ei edisty riittävästi keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteen saavuttamisessa taloudellisesti hyvinä aikoina) ehdotetaan kahdenlaisia kannustimia/seuraamuksia.

Euroalueen jäsenvaltioissa kannustimena toimii ensinnäkin väliaikainen **korollinen talletus**, joka vaaditaan julkisen talouden vakauttamisessa jälkeen jääviltä jäsenvaltioilta. Yhtenä vaihtoehtona on asettaa yksinkertainen menosääntö, joka vastaa maakohtaisen keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteen edellyttämää sopeutusta. Merkittävä poikkeama sovitulta menouralta katsottaisiin varomattoman finanssipolitiikan harjoittamiseksi, ja se johtaisi komission antamaan varoitukseen SEUT-sopimuksen 121 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Jos rikkomiset ovat jatkuvia, neuvosto vaatisi korollista talletusta siihen asti kun rikkomus korjataan. Talletus vapautettaisiin heti kun sen vaatimiseen johtanut tilanne on päättynyt.

Toiseksi – edelleen ennaltaehkäisevässä osiossa – komissio ehdottaa sellaisen ennakkoehdon käyttöönottoa, jolla koheesiopoliittisen tuen maksatus liitetään koheesiopoliittikan toimiin

suoraan liittyviin **rakenneuudistuksiin ja institutionaalisiin uudistuksiin** tuen tehokkuuden ja tuloksellisuuden parantamiseksi.

Komissio ehdottaa, että **korjaavassa osiossa** (eli silloin, kun jäsenvaltio on asetettu liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn) otetaan käyttöön uusi rahallisten seuraamusten ja kannustinten järjestelmä talletusten ja sakkojen käytön lisäksi. Tässä hyödynnettäisiin EU:n talousarviota täydentävänä vipuvoimana vakaus- ja kasvusopimuksen keskeisten makrotaloudellisten ehtojen noudattamisen varmistamiseksi. Seuraamuksilla ei saisi olla vaikutusta EU:n varojen loppukäyttäjiiin vaan pikemminkin jäsenvaltiolle suoritettaviin maksuihin tai sellaisiin maksuihin, joissa jäsenvaltio toimii välittäjänä. Kyseeseen tulevien EU:n menoerien ja ohjelmien vahvistamiseen ehdotetaan seuraavia perusteita:

- kyseisten varojen tehokkuus edellyttää tervettä finanssipolitiikkaa
- kohdistuminen selvästi jäsenvaltioon, joka ei ole noudattanut vakaus- ja kasvusopimusta tai muita ehtoja
- ohjelmatyö ja täytäntöönpano on hallinnollisesti jaettu eli jäsenvaltioilla on päävastuu tai kyseessä on EU-varojen maksatus jäsenvaltioille
- riittävä suuruus uskottavan seuraamukseen tai kannustimen kannalta
- (mahdollinen) vaikutus julkisten menojen laatuun ja rakenteelliseen sopeutukseen.

Nämä perusteet täyttyvät useimmiten kun on kyse koheesiopolitiikkaan, yhteiseen maatalouspolitiikkaan (maataloustukirahasto ja maaseuturahasto) ja Euroopan kalatalousrahastoon (EKTR) liittyvistä menoista. Yhteisen maatalouspolitiikan ja EKTR:n osalta ei voida hyväksyä tilannetta, jossa EU:n menojen vähentäminen johtaisi maanviljelijän tai kalastajan tulojen pienenemiseen. Sen vuoksi maksatukseen liittyvien ehtojen olisi kohdistuttava ainoastaan kansallisiin talousarvioihin maksettaviin EU:n korvauksiin eli jäsenvaltioiden olisi jatkettava tilatukien maksatusta, mutta näiden menojen korvaaminen EU:n talousarviosta voitaisiin (osittain) keskeyttää.

Tapauksissa, joissa sääntöjä ei ole noudatettu, voidaan näin luoda kannustimia jäädyttämällä tai peruuttamalla osa EU:n talousarviosta tehtävistä nykyisistä tai tulevista määrärahasiirroista. Peruutetut määrärahat jäävät EU:n talousarvioon.

Perussopimuksen 126 artiklan 11 kohdan määräyksiä täydentäen voitaisiin liiallista alijäämää koskevan menettelyn aiemmassa vaiheessa ottaa käyttöön kahdenlaisia rahallisia seuraamuksia.

- Vaihe 1 – liiallisen alijäämän toteaminen (SEUT-sopimuksen 126 artiklan 6 kohta) johtaa monivuotisiin ohjelmiin liittyvien maksusitoumusten jäädyttämiseen. Jäädyttäminen ei vaikuta maksuihin välittömästi, ja näin jää aikaa tehokkaiden korjaavien toimenpiteiden täytäntöönpanoon. Jäsenvaltioita voitaisiin kehottaa kohdentamaan varoja uudelleen julkisen talouden laadun parantamiseen. Myös yhteisen maatalouspolitiikan (maataloustukirahasto) korvausten peruutus päätöksestä ilmoitettaisiin tiettyyn määräaikaan mennessä. Jäädytetyt maksusitoumukset budjetoidaan uudelleen heti kun jäsenvaltio noudattaa neuvoston suosituksia.

- Vaihe 2 – liiallisen alijäämän korjaamista koskevien ensimmäisten suositusten (SEUT-sopimuksen 126 artiklan 8 kohta) noudattamatta jättäminen johtaa maksusitoumusten

peruuttamiseen vuonna n. Yhteisen maatalouspolitiikan mukaiset korvaukset (maataloustukirahasto) peruttaisiin vastaavasti vuodelta n. Kyseinen jäsenvaltio menettää tällöin maksut lopullisesti.

Lisäksi voidaan kehittää muita kannustimia muuttamalla osarahoitusosuuksia tai ottamalla käyttöön **unionin suoritusvaraus**, josta palkitaan terveen finanssipolitiikan harjoittajia. Rahoitus varaukseen saataisiin edellä kuvatussa vaiheessa 2 perutuista maksusitoumuksista.

EU:n talousarvion rahoitus vaikuttaa myös osaltaan sääntöjen noudattamiseen. Nykyisen omien varojen järjestelmän mukaan sakot, joita jäsenvaltiot maksavat liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä, vähentävät automaattisesti niiden osallistuvien jäsenvaltioiden osuutta talousarvion rahoituksesta, joilla ei ole liiallista alijäämää (suhteessa niiden osuuteen mukana olevien jäsenvaltioiden BKTL:n kokonaismäärästä). Järjestelmä takaa sen, että sakotetun jäsenvaltion rahoitusosuus tosiasiallisesti kasvaa ja kaikkien muiden jäsenvaltioiden osuudet pienenevät. Komissio tarkastelee lisäksi, voidaanko EU:n talousarvion tulopuolta hyödyntää soveltuvasti kannustimena sääntöjen noudattamiseen.

Tarvittavat muutokset sisällytetään ehdotuksiin, jotka komissio esittää seuraavasta monivuotisesta rahoituskehiksestä vuonna 2011. Sitä ennen tehdään syyskuun loppuun mennessä ehdotus SEUT-sopimuksen 136 artiklaan perustuvasta asetuksesta, jossa luodaan vaikutuksiltaan vastaavia uusia seuraamuksia euroalueen jäsenvaltioille. Komissio selvittää, miten nämä seuraamukset ja kannustimet saataisiin koskemaan kaikkia jäsenvaltioita mahdollisimman pian.

5. EU-OHJAUSJAKSON MUKAINEN KOORDINOINTIPROSESSI

Talouspolitiikan koordinoinnin eri osatekijät saadaan yhdenmukaisia ja talouspolitiikkaa voidaan koordinoida paremmin ja ennakoivasti ottamalla käyttöön EU-ohjausjakso.

Talouspolitiikan etukäteiskoordinointi. Ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on ottaa talouspolitiikan koordinoinnissa EU:ssa ja euroalueella käyttöön selkeä ennakoiva ulottuvuus. EU-ohjausjakson myötä kansallisten talouspoliittisten suunnitelmien täydentävyys varmistetaan EU:n tasolla politiikkaa koskevalla ohjauksella ennen kuin jäsenvaltiot tekevät lopullisia päätöksiä seuraavan vuoden talousarviosta. Euroalueen finanssipolitiikan viritystä olisi arvioitava horisontaalisesti kansallisten vakausohjelmien ja komission yksiköiden talousennusteiden perusteella. Koko euroalueen viritukseen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota, jos yksittäisten jäsenvaltioiden toteuttamat mittavat finanssipoliittiset toimenpiteet ovat luoneet alueelle vakavia taloudellisia paineita ja aiheuttavat todennäköisesti huomattavia heijastusvaikutuksia. Mikäli seuraavan vuoden talousarviosuunnitelmissa on selviä puutteita, voidaan suositella suunnitelmien tarkistamista.

Yhdenmukaisen seurannan parantaminen. EU-ohjausjakso koskee kaikkia talouspolitiikan seurannan osa-alueita kuten finanssipolitiikan kurinalaisuuteen tähtääviä politiikkoja, makrotaloudellista vakautta ja kasvun lisäämistä Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti. Nykyiset prosessit – esimerkiksi vakaus- ja kasvusopimuksen sekä talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen mukaiset prosessit – mukautetaan ajallisesti EU-ohjausjaksoon, vaikka ne oikeudellisesti pysyvät erillisinä. Jäsenvaltiot jättävät vakaus- ja lähentymisohjelmat sekä kansalliset uudistusohjelmat yhtä aikaa ja komissio arvioi ne samanaikaisesti.

Vakaus- ja lähentymisohjelmien sisältöä on mukautettava EU-ohjausjaksoon sopiviksi. Tavoitteena ei tietenkään ole, että jäsenvaltiot ”hyväksyisivät” täydelliset talousarvionsa

EU:lla ennen niiden esittämistä kansallisille parlamenteille. Ohjelmissa olisi kuitenkin oltava finanssipolitiikasta etukäteen käytävään mielekkääseen keskusteluun tarvittavat tiedot. Vähimmäisvaatimukset ovat seuraavanlaisia:

- makrotalouden skenaarion täydellinen päivitys
- konkreettiset viittaukset suunnitelmiin vuodeksi t+1
- suunnitellun politiikan kuvaus
- julkisen talouden tärkeimpien muuttujien keskipitkän aikavälin ennusteet
- arvio julkisen talouden kehitymisestä vuonna t-1
- julkisen talouden kuluvan vuoden suunnitelmien päivitys.

EU-ohjausjakso. Ohjausjakso käynnistyy tammikuussa komission laatimalla ”vuotuisella kasvuselvityksellä” (*Annual Growth Survey*), jossa tarkastellaan koko EU:n ja euroalueen taloudellisia haasteita. Helmikuun loppuun mennessä Eurooppa-neuvosto vahvistaa politiikan strategiset suuntaviivat, jotka jäsenvaltioiden on otettava huomioon huhtikuussa toimitettavissa vakaus- ja lähentymisohjelmissaan ja kansallisissa uudistusohjelmissaan. Neuvosto antaa maakohtaiset ohjeet heinäkuun alussa, kuten 1 jaksossa todettiin. Vuoden loppupuoliskolla jäsenvaltiot lyövät kansalliset talousarvionsa lukkoon. Seuraavan vuoden kasvuselvityksessä komissio arvioi, miten jäsenvaltiot ovat ottaneet EU:n ohjeistuksen huomioon.

Politiikkaa koskeva ohjaus EU-ohjausjaksolla. Suositusten on määrä olla suoria ja konkreettisia. Finanssipolitiikassa keskitytään vahvasti vuoteen t+1, ja seurannasta saadaan selkeät merkit siitä, ovatko asetetut tavoitteet ja niiden perusteena oleva politiikka asianmukaisia. Kasvun lisäämiseen ja makrotaloudellisiin riskeihin puuttumiseen tähtäävien politiikkojen osalta suosituksissa keskitytään vain joihinkin keskeisiin uudistuksiin, joiden toteutukselle annetaan määräajat.

Euroopan parlamentin osallistumisen lisääminen. Komissio esittää vuotuisen kasvuselvityksensä Euroopan parlamentille aina tammikuussa.

Kansalliset parlamentit. EU:n talouden parannetulle ohjausjärjestelmälle olisi eduksi, jos kansalliset parlamentit osallistuisivat ohjausprosessiin aikaisessa vaiheessa ja aktiivisesti ja jos vuoropuhelua Euroopan parlamentin kanssa lisättäisiin.

Pikainen soveltaminen. Komissio ehdottaa, että EU-ohjausjakso otetaan käyttöön jo vuodesta 2011. Ecofin-neuvostolle esitetään hyväksymistä varten nykyisten vakaus- ja lähentymisohjelmien käytännesääntöihin⁴ tarvittavat muutokset, joihin kuuluu muun muassa ohjelmien jättämisen uusi määräpäivä. Näyttää siltä, että lainsäädäntöä ei ole tarpeen muuttaa välittömästi.

⁴ Käytännesääntöjen varsinainen nimi on ”Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoa koskevat vaatimukset sekä vakaus- ja lähentymisohjelmien muotoa ja sisältöä koskevat ohjeet”.

Siirtyminen EU-ohjausjaksoon. Komissio antaa heinäkuussa ohjeita tulevia kansallisia uudistusohjelmia varten. Se ehdottaa jäsenvaltioille myös seuraavista aiheista syksyllä 2010 käytäviä kahdenvälisiä neuvotteluja:

- Keskipitkän aikavälin kansallinen makrotalouden skenaario kehystämään politiikkaan vuoteen 2015 asti liittyviä ohjelmia, kasvuodotukset ja talousarvion laajat suuntaviivat mukaan luettuina.
- Viiden Eurooppa 2020 -strategiassa sovitun tavoitteen kanssa yhteensopivien kansallisten tavoitteiden vahvistaminen. Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava tavoitteittain, minkälaista politiikkaa ne harjoittavat kansallisten tavoitteidensa noudattamiseksi ja kuinka suuret julkiset investoinnit tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan.
- Miten poistaa pullonkauloja, jotka estävät jäsenvaltioita saavuttamasta tavoitteitaan ja laajempia Eurooppa 2020 -tavoitteita.

6. PÄÄTELMÄT JA JATKOTOIMET

Komissio esittää tämän tiedonannon mukaisesti tarvittavat viralliset ehdotukset syyskuun loppuun mennessä (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot liitteessä).

Sitä ennen komissio pyytää 13. heinäkuuta 2010 kokoontuvaa Ecofin-neuvostoa vahvistamaan EU-ohjausjaksoon kuuluvan seurantaprosessin käynnistymisen tammikuussa 2011 ja hyväksymään tiedonannon liitteenä olevat vakaus- ja kasvusopimuksen vakaus- ja lähentymisohjelmien tarkistetut käytännesäännöt.

Liite I: Etenemissuunnitelma

<i>Asia</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Suunniteltu ajankohta</i>
Laajempi makrotaloudellinen seuranta	Perussopimuksen 121 artiklan 6 kohdan ja 136 artiklan mukainen ehdotus säädökseksi liiallisen epätasapainon käsittelyyn sovellettavista puitteista	Syyskuun loppu
Rakennemuutosten temaattinen seuranta	Erityissuosituksien uudistustoimenpiteiden täytäntöönpanon parantamiseksi	Alkaa Eurooppa 2020 -strategian vuotuisen suunnittelukierroksen alusta: Ensimmäinen raportti kevään 2011 Eurooppa-neuvostolle
Finanssipoliittinen valvonta: kansalliset finanssipolitiikan kehukset	Perussopimuksen 126 artiklan 14 kohdan mukainen ehdotus asetukseksi, jossa täsmennetään kansallisten finanssipolitiikan kehysten suunnittelun vähimmäisvaatimukset ja raportointivaatimukset sääntöjenmukaisuuden tarkistamiseksi	Syyskuun loppu
Finanssipoliittinen valvonta: enemmän huomiota julkiseen velkaan ja julkisen talouden kestävyteen kasvu- ja vakaussopimuksessa	Ehdotukset sekä vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion (asetus (EY) N:o 1466/97) että sen korjaavan osion (asetus (EY) N:o 1467/97) muuttamisesta. Käytännösääntöjen tarkistus (keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteen saavuttamiseen tarvittavaa sopeutusta koskeva menosääntö, numeerinen vertailuarvo velan supistamisen vähimmäisvauhtia varten)	Syyskuun loppu
Talouden seurannan valvonta (seuraamukset/kannustimet): euroalueen jäsenvaltioilta vaadittava väliaikainen korollinen talletus	Perussopimuksen 121 artiklan 6 kohdan ja 136 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen ehdotus asetukseksi	Syyskuun loppu
Talouden seurannan valvonta (seuraamukset/kannustimet): EU:n talousarvion hyödyntäminen täydentävänä vipuvoimana	Erityissäännösten lisääminen joidenkin EU:n meno-ohjelmien perusteena oleviin säädöksiin Perussopimuksen 136 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen ehdotus euroalueen jäsenvaltioita koskevaksi asetukseksi vaikutuksiltaan vastaavanlaisten seuraamusten käyttöönotosta	Sisällytetään ehdotuksiin, jotka komissio esittää seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä vuonna 2011 Syyskuun loppu
EU-ohjausjakson käyttöönotto	Vakaus- ja kasvusopimuksen (vakaus- ja lähentymisohjelmien) käytännösääntöjen tarkistus	EU-ohjausjaksoon kuuluvan seurantaprosessin käynnistyminen tammikuussa 2011

LIITE 1

**VAKAUS- JA KASVUSOPIMUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVAT
VAATIMUKSET**

SEKÄ

**VAKAUS- JA LÄHENTYMISOHJELMIEN MUOTOA JA SISÄLTÖÄ
KOSKEVAT OHJEET**

SISÄLLYS

I JAKSO – VAKAUS- JA KASVUSOPIMUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVAT VAATIMUKSET *Sivu 4*

A. VAKAUS- JA KASVUSOPIMUKSEN ENNALTAEHKÄISEVÄ OSIO *Sivu 4*

- 1) Keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoite *Sivu 4*
- 2) Keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteen saavuttamiseen tarvittava sopeutusura ja sitä koskevat poikkeamat *Sivu 5*
- 3) Poliittikkaa koskevat komission ohjeet ja varoitukset *Sivu 6*

B. LIALLISIA ALIJÄÄMIÄ KOSKEVA MENETTELY *Sivu 6*

- 1) Perussopimuksen 104 artiklan 3 kohdan mukainen komission kertomus *Sivu 6*
- 2) Päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta *Sivu 7*
- 3) Liiallisen alijäämän korjaaminen *Sivu 8*
- 4) Neuvoston päätösten kumoaminen liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä monipilarista eläkejärjestelmää koskevia uudistuksia toteuttaneissa jäsenvaltioissa *Sivu 9*

II JAKSO – VAKAUS- JA LÄHENTYMISOHJELMIEN MUOTOA JA SISÄLTÖÄ KOSKEVAT OHJEET *Sivu 10*

- 1) Ohjelman ja toimenpiteiden tila *Sivu 10*
- 2) Vakaus- ja lähentymisohjelmien sisältö *Sivu 10*

LIITE I – VAKAUS- JA LÄHENTYMISOHJELMIEN RAKENTEEN MALLI *Sivu 14*

LIITE 2 – VAKAUS- JA LÄHENTYMISOHJELMIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TAULUKOT *Sivu 15*

JOHDANTO

Tämä lausunto päivittää ja korvaa talous- ja rahoituskomitean vakaus- ja lähentymisohjelmien sisällöstä ja muodosta antaman lausunnon, jonka Ecofin-neuvosto hyväksyi 10. heinäkuuta 2001.

Vakaus- ja kasvusopimus tuli täysimääräisesti voimaan 1. tammikuuta 1999, ja se sisältää sääntöihin perustuvan kehyksen, jossa on sekä ennaltaehkäiseviä että korjaavia osatekijöitä. Vakaus- ja kasvusopimuksen muodostivat alun perin julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7. heinäkuuta 1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1466/97, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97 ja vakaus- ja kasvusopimuksesta 17. kesäkuuta 1997 annettu päätöslauselma. Neuvosto antoi 20. maaliskuuta 2005 selvityksen vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanon tehostamisesta. Eurooppa-neuvosto vahvisti selvityksen 22. maaliskuuta 2005 annetuissa puheenjohtajan päätelmissä, joissa todettiin, että selvityksellä päivitetään ja täydennetään vakaus- ja kasvusopimusta, josta se muodostaa vastedes erottamattoman osan. Sopimusta täydennettiin 27. kesäkuuta 2005 vielä kahdella asetuksella, joilla muutetaan asetuksia (EY) N:o 1466/97 ja (EY) N:o 1467/97.

Vakaus- ja kasvusopimus on olennainen osa talous- ja rahaliiton makrotaloudellisia puitteita, ja sen avulla edistetään vakaata makrotaloutta EU:ssa ja turvataan julkisen talouden kestävyttä. Sääntöihin perustuva järjestelmä on paras tae siitä, että sitoumuksia noudatetaan ja että kaikkia jäsenvaltioita kohdellaan tasavertaisesti. Vakaus- ja kasvusopimuksen kaksi nimellisankkuria – alijäämän viitearvo (3 % suhteessa BKT:hen) ja julkisen velan viitearvo (60 % suhteessa BKT:hen) – sekä keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteet ovat monenvälisen valvonnan keskeiset välineet.

Jäsenvaltiot, komissio ja neuvosto ovat sitoutuneet hoitamaan omat vastuunsa ja soveltamaan perussopimusta ja vakaus- ja kasvusopimusta tehokkaasti ja ajallaan. Koska tehokas vertaistuki ja vertaispaine ovat lisäksi oleellinen osa vakaus- ja kasvupakettia, neuvoston ja komission odotetaan perustelevan ja julkistavan kannanottonsa ja päätöksensä vakaus- ja kasvusopimusmenettelyn kaikissa vaiheissa. Jäsenvaltioiden odotetaan ottavan huomioon neuvoston ohjeistus ja suositukset erityisesti kansallisia talousarvioita laadittaessa sekä ottavan kansalliset parlamentit asianmukaisesti mukaan menettelyn eri vaiheisiin.

EU:n talousarviokehikseen sitoutumisen parantamiseksi kansallisten julkisen talouden sääntöjen olisi oltava vakaus- ja kasvusopimusta täydentäviä. Kansallisen ja unionin toimivallan välistä tasapainoa unohtamatta kansallisten julkisen talouden sääntöjen täytäntöönpanosta voitaisiin keskustella unionin tasolla vakaus- ja lähentymisohjelmien yhteydessä. Samalla tavoin kansallisten ohjausjärjestelyjen olisi täydennettävä EU:n säännöstöä. Kansallisilla instituutioilla voisi olla näkyvämpi asema julkisen talouden valvonnassa säännöstön täytäntöönpanon tehostamiseksi kansallisen yleisen mielipiteen kautta ja talous- ja politiikka-analyysin täydentämiseksi EU:n tasolla. Jäsenvaltiot voisivat erityisesti perustaa viisaiden talousneuvoston, joka antaisi neuvoja tärkeimpiä makrotalouden ennusteita varten.

Nämä vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoa koskevat vaatimukset muodostuvat kahdesta jaksosta. Ensimmäisessä jaksossa käsitellään vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoa. Toisessa jaksossa annetaan vakaus- ja lähentymisohjelmien muotoa ja sisältöä koskevat ohjeet.

II JAKSO

VAKAUS- JA LÄHENTYMISOHJELMIEN MUOTOA JA SISÄLTÖÄ KOSKEVAT OHJEET

Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaan jäsenvaltioiden on esitettävä vakaus- tai lähentymisohjelmat ja niiden tarkistukset, joihin neuvoston suorittama rahoitusaseman seuranta sekä talouspolitiikan seuranta ja koordinointi perustuvat. Komission suosituksesta neuvosto voi talous- ja rahoituskomiteaa kuultuaan antaa lausunnon kustakin tarkistetusta ohjelmasta ja pyytää jäsenvaltiota mukauttamaan ohjelmaansa, jos se pitää ohjelman tavoitteiden ja sisällön parantamista tarpeellisena.

Jäsenvaltioiden on toteutettava korjaavat toimenpiteet, joiden ne katsovat olevan tarpeen vakaus- tai lähentymisohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi silloin, kun tavoitteista ollaan niillä olevien tietojen perusteella tosiasiallisesti tai oletetusti merkittävästi jäljessä.

Vakaus- ja lähentymisohjelmien esittäminen ja arviointi on talouspolitiikan koordinoitua ja seuranta koskevan EU-ohjausjakson kannalta merkittävä tekijä. EU-ohjausjaksolla komissio ja neuvosto arvioivat vakaus- ja lähentymisohjelmat finanssipolitiikkaa koskevan neuvoa-antavan ennakkotiedon saamiseksi ennen seuraavan vuoden kansallisista talousarvioista tehtäviä ratkaisuvia päätöksiä. Vakaus- ja lähentymisohjelmien sekä kansallisten uudistusohjelmien esittämisen ja arvioimisajat on sovitettu yhteen.

Talouspolitiikan seuranta ja koordinoitua EU-ohjausjaksolla alkaa vuoden alussa horisontaalisella arvioinnilla, jossa Eurooppa-neuvosto määrittelee komission analysoimien tietojen perusteella EU:n ja euroalueen tärkeimmät taloudelliset haasteet ja antaa politiikkoja koskevaa strategista ohjausta. Jäsenvaltioiden on otettava Eurooppa-neuvoston horisontaalinen ohjeistus täysimääräisesti huomioon vakaus- ja lähentymisohjelmia laatiessaan. Komission ja neuvoston odotetaan vastaavasti ottavan huomioon Eurooppa-neuvoston ohjeistuksen ohjelmia arvioidessaan.

Koska vakaus- ja lähentymisohjelmien merkitys EU-ohjausjaksolla tapahtuvassa monenvälisessä seurannassa on kasvanut, on tärkeää, että ohjelmiin sisältyvät tiedot soveltuvat jäsenvaltioiden väliseen vertailuun. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1466/97, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston

asetuksella (EY) N:o 1055/05, vahvistetaan näiden ohjelmien keskeiset kohdat unohtamatta kuitenkin, että ohjelmista vastaavat kansalliset viranomaiset ja että mahdollisuudet ja käytänteet eivät ole kaikissa jäsenvaltioissa samat. Vakaus- ja lähentymisohjelmat sisältävät erityisesti tiedot, joita tarvitaan lyhyen ja keskipitkän aikavälin finanssipolitiikasta käytävään mielekkääseen keskusteluun. Tällaisia ovat muun muassa täydellinen makrotalouden skenaario, julkisen talouden tärkeimpiä muuttujia ja niiden osatekijöitä koskevat ennusteet sekä suunnitellun politiikan kuvaus.

Sopimukseen perustuvien vakaus- ja lähentymisohjelmien ensimmäisistä vuosista saadun kokemuksen mukaan ohjelmien sisältöä ja muotoa koskevat ohjeet paitsi auttavat jäsenvaltioita ohjelmien laatimisessa myös helpottavat niiden tarkastelua komissiossa, talous- ja rahoituskomiteassa ja neuvostossa.

Jäljempänä olevat ohjeet olisi nähtävä menettelyohjeina ja tarkastuslistana, jota jäsenvaltiot voivat käyttää vakaus- tai lähentymisohjelmia laatiessaan. Jäsenvaltioiden on noudatettava ohjeita niin pitkälle kuin mahdollista ja perusteltava, miksi ohjeita ei ole noudatettu.

1) Ohjelman ja toimenpiteiden tila

Kussakin ohjelmassa on mainittava kansallisten menettelyjen yhteydessä, mikä on ohjelman tila erityisesti kansalliseen parlamenttiin nähden. Ohjelmassa on myös mainittava, onko neuvoston edellisestä ohjelmasta antama lausunto esitetty kansalliselle parlamentille.

Ohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpanotilanne (toteutunut vaiko suunnitteilla) olisi eriteltävä.

2) Vakaus- ja lähentymisohjelmien sisältö

Eri maiden välisen vertailun helpottamiseksi jäsenvaltioiden on mahdollisimman pitkälle noudatettava liitteessä 1 olevaa ohjelmarakenteen mallia. Ohjelmien muodon ja sisällön yhtenäistäminen jäljempänä esitetyn mukaisesti parantaa huomattavasti tasavertaisen kohtelun edellytyksiä.

Määrälliset tiedot olisi annettava vakioiduissa taulukoissa (liite 2). Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä antamaan kaikki tiedot näissä taulukoissa. Taulukkoja voi täydentää lisätiedoilla, jos jäsenvaltio katsoo sen tarpeelliseksi.

Jäljempänä olevien ohjeiden mukaisten tietojen lisäksi ohjelmissa olisi annettava tiedot julkisen talouden tavoitteita koskevien talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen noudattamisesta sekä toimenpiteistä, joilla parannetaan julkisen talouden laatua ja pyritään pitkän aikavälin kestävyYTEEN.

Tavoitteet ja niiden toteutus

Jäsenvaltioiden on esitettävä vakaus- ja lähentymisohjelmissaan tasapainoisen julkisen talouden talousarviotavoitteet suhteessa keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteeseen sekä suunniteltu velkasuhteen kehittymisura. Lähentymisohjelmissa on lisäksi esitettävä keskipitkän aikavälin rahapoliittiset tavoitteet ja niiden yhteys hintojen ja valuuttakurssien vakauteen.

Jäsenvaltioiden laatiessa vakaus- ja lähentymisohjelmansa ensimmäistä päivitystä uuden hallituksen aloitettua toimintansa niitä kehotetaan noudattamaan jatkuvuutta niiden julkisen talouden tavoitteiden suhteen, jotka neuvosto on vahvistanut vakaus- tai lähentymisohjelman edellisen päivituksen perusteella, ja esittämään koko hallituskauden osalta julkista taloutta koskevan strategiansa sekä antamaan tietoja keinoista ja välineistä, joita aiotaan ottaa käyttöön kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jäsenvaltioiden on sisällytettävä vakaus- tai lähentymisohjelmaansa ohjelman esittämisvuotta koskevien julkisen talouden suunnitelmien päivitys, joka perustuu huhtikuussa annettuun ilmoitukseen. Vakaus- tai lähentymisohjelmassa on selitettävä vuonna t-1 esitettyihin ohjelmiin sisältyneiden finanssipoliittisten tavoitteiden tarkistukset (kiinnittäen erityisen paljon huomiota julkisen talouden menokehitykseen).

Jotta päätymisestä julkisen talouden tasapainoon ja julkisen talouden strategiasta yleisesti saataisiin täydellisempi kuva, olisi annettava tiedot meno- ja tulosuhteista ja niiden pääkohdista sekä kertaluonteisista ja muista väliaikaisista toimenpiteistä. Jotta velkasuhdeurasta saataisiin täydellisempi kuva, olisi mahdollisuuksien mukaan annettava tiedot virta-varanto-korjauserän osatekijöistä, kuten yksityistämisestä saaduista tuloista ja muista taloustapahtumista.

Julkisen talouden rahoitusasemat olisi eriteltävä julkisen talouden alasektoreittain (keskushallinto, valtionhallinto liittovaltiona tai lähes liittovaltiota muistuttavin institutionaalisin järjestelyin toimivissa jäsenvaltioissa, paikallishallinto ja sosiaaliturva).

Oletukset ja tiedot

Vakaus- ja lähentymisohjelmien olisi perustuttava realistisiin ja varovaisiin makrotaloudellisiin ennusteisiin. Komission laatimat ennusteet voivat osaltaan merkittävästi edistää jäsenvaltioiden talous- ja finanssipolitiikan yhteensovittamista. Jäsenvaltiot voivat käyttää omia ennusteitaan vakaus- ja lähentymisohjelmiansa pohjana. Jäsenvaltioiden ja komission ennusteissa olevat merkittävät erot olisi kuitenkin selitettävä tarkemmin. Selitystä käytetään viitteenä arvioitaessa ennusteissa esiintyneitä virheitä jälkikäteen.

Ohjelmissa olisi esitettävä keskeiset oletukset talouden arvioidusta kehityksestä sekä muista merkittävistä taloudellisista muuttujista, jotka vaikuttavat julkisen talouden suunnitelmien toteutumiseen. Tällaisia muuttujia ovat julkistalouden investointimenot, BKT:n määrän kasvu, työllisyys ja inflaatio. BKT:n määrän kasvusta esitettävien oletusten perusteeksi olisi esitettävä tiedot kysynnän ennakkoidusta kasvuvaiikutuksesta. Talousnäkyviä mahdollisesti hidastavat ja vauhdittavat riskit olisi tuotava esiin.

Ohjelmissa olisi myös annettava riittävästi tietoa BKT:n kehityksestä talouden suhdannevaiheen ja potentiaalisten kasvulähteiden selvittämiseksi. Olisi analysoitava alakohtaisten rahoitusasemien näkyviä ja, etenkin maissa, joissa on huomattava ulkoinen vaje, ulkoista tasapainoa.

Ulkoisen makrotaloudellisen kehityksen osalta euroalueen jäsenvaltioiden ja ERM-II -valuuttakurssimekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden olisi käytettävä tärkeimmistä EU:n ulkopuolisista muuttujista ”yhteisiä ulkoisia oletuksia”, joita komissio käyttää kevään talousennusteessaan, tai tehtävä vertailun helpottamiseksi herkkyyssanalyysi näitä muuttujia koskevien yhteisten oletusten perusteella, jos erot ovat merkittäviä. Komission yksiköt toimittavat oletukset hyvissä ajoin (kuultuaan kansallisia asiantuntijoita) liitteessä 2 olevien lopullisten taulukoiden perusteella talous- ja rahoituskomiteassa käytävää keskustelua varten.

Jos ohjelmassa ei ole esitetty oletuksia koroista ja valuuttakurkseista, ne olisi toimitettava komission yksiköille ohjelmien teknistä arviointia varten.

Arvioinnin helpottamiseksi käytettävien käsitteiden on myötäiltävä Euroopan tasolla erityisesti Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (ESA) vahvistettuja standardeja. Olisi varmistettava, että ohjelmassa talousarvion kokonaismäärien ja taloudellisten oletusten osalta vaaditut tiedot ovat muodoltaan ja sisällöltään yhteneväisiä ESA-käsitteiden kanssa. Näitä tietoja voidaan täydentää

esittelemällä erityiset kirjanpitokäsitteet, jotka ovat kyseisen maan kohdalla erityisen tärkeitä.

Toimenpiteet, rakenneuudistukset ja pitkän aikavälin kestävyys

Ohjelmassa olisi oltava selostus budjetti- ja muista talouspoliittisista toimenpiteistä, joita toteutetaan tai aiotaan toteuttaa ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi, ja arviointi tärkeimpien budjettipoliittisten toimenpiteiden vaikutuksesta julkisen talouden rahoitusasemaan. Toimenpiteet, joilla on merkittäviä kertaluonteisia vaikutuksia, olisi mainittava erikseen. Ohjelman loppua kohden ei tarvita enää kovin yksityiskohtaisia tietoja. Ohjelman loppuvuosina viranomaiset voivat esimerkiksi esitellä joukon mahdollisia toimenpiteitä, joilla ohjelman tavoitteet uskotaan saavutettavan, ja arvion niiden vaikutuksista.

Mielekästä keskustelua varten ohjelmissa olisi kuitenkin annettava konkreettisia tietoja poliittisista aikomuksista vuonna t+1, muun muassa julkisen talouden rahoitusasemaa, menoja ja tuloja ja niiden pääkohtia koskevat alustavat ennusteet ja/tai tavoitteet sekä kuvaus politiikoista, joilla finanssipoliittiset tavoitteet on määrä saavuttaa. Jos näin ei ole tehty, kyseistä jäsenvaltiota olisi kehoitettava toimittamaan tarkistettu ohjelma asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Rakenneuudistuksia olisi analysoitava erityisesti silloin, kun niiden suunnitellaan auttavan ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa. Koska etenkin ”suuret rakenneuudistukset” ovat merkittäviä keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamiseen tarvittavan sopeutusuran määrittämisessä jäsenvaltioissa, jotka eivät vielä ole saavuttaneet tavoitettaan, ja mahdollisen väliaikaisen poikkeamisen sallimisessa jäsenvaltioille, jotka ovat jo saavuttaneet tavoitteensa (ks. I jakso), ohjelmiin olisi erityisesti sisällytettävä kattavat tiedot tällaisten uudistusten vaikutuksista talousarvioon ja talouteen. Ohjelmissa olisi etenkin oltava talousarvionäkökulmasta laadittu yksityiskohtainen kustannus-hyötyanalyysi uudistuksista aiheutuvista lyhyen aikavälin kustannuksista – jos sellaisia on – ja niistä saatavista hyödyistä. Niissä olisi myös analysoitava, miten uudistusten ennustetaan vaikuttavan talouskasvuun aikaa myöten, ja selitettävä tässä käytetty menetelmä.

Lisäksi ohjelmissa olisi annettava tiedot julkisen talouden laadun parantamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä sekä tulo- että menopuolella (esimerkiksi verouudistus, parempaa vastinetta rahalle -aloitteet, veronkannon tehostamistoimenpiteet ja menojen hallinta).

Ohjelmiin voidaan myös sisällyttää tietoja nykyisten julkista taloutta koskevien kansallisten sääntöjen (menosäännöt jne.) täytäntöönpanosta ja muista julkisen talouden institutionaalisista ominaisuuksista, erityisesti talousarviomenettelyistä ja julkisen talouden tilastojen hallinnoinnista.

Lopuksi ohjelmissa olisi esitettävä pääpiirteet maiden strategioista julkisen talouden kestävyuden takaamiseksi ottaen erityisesti huomioon väestön ikääntymisen vaikutukset talouden ja talousarvion kannalta.

Talouspoliittisen komitean yhteydessä toimivan ikääntymistä käsittelevän ryhmän tehtävänä on laatia yhteiset julkista taloutta koskevat ennusteet seuraavista seikoista: julkiset eläkemenot, terveydenhuolto, pitkäaikaishoito, koulutus, työttömyysetuudet ja, mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan, ikään liittyvät tulot, kuten eläkemaksut. Näiden ennusteiden pohjalta komissio ja neuvosto arvioivat jäsenvaltioiden julkisen talouden kestävyyttä vakaus- ja kasvusopimusmenettelyssä. Ne olisi sisällytettävä ohjelmiin.

Ohjelmissa olisi oltava kaikki tarvittavat tiedot, niin laadulliset kuin määrälliset, jotta komissio ja neuvosto voivat arvioida jäsenvaltioiden julkisen talouden kestävyyttä nykypolitiikan perusteella. Tätä varten ohjelmaan sisällytetyissä tiedoissa olisi keskityttävä asiaa koskeviin uusiin tietoihin, jotka eivät vielä näy selvästi talouspoliittisen komitean viimeisimmissä yhteisissä ennusteissa. Jäsenvaltiot voivat esimerkiksi lisätä viimeisimpiä tietoja väestökehityksestä ja suurista muutoksista eläke- ja terveydenhuoltojärjestelmiä koskevassa politiikassa. Ohjelmissa on selvästi eroteltava toteutuneet ja suunnitellut toimenpiteet.

Koska pitkän aikavälin ennusteet ovat epävarmoja, komission ja neuvoston arviointiin olisi sisällytettävä stressitestejä, joilla voidaan selvittää julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia riskejä, mikäli väestö-, talous- tai talousarviokehitys osoittautuu epäsuotuisaksi.

Edellä mainittujen vaadittavien tietojen lisäksi jäsenvaltiot voivat esittää erilaisia kansallisiin laskelmiin perustuvia ennusteita. Tällöin niiden on selitettävä yksityiskohtaisesti, mihin oletuksiin ennusteet perustuvat, mitä menetelmää on käytetty, minkälaista politiikkaa on harjoitettu tai aiotaan harjoittaa oletusten täyttämiseksi sekä minkälaisia eroja kansallisten ennusteiden ja talouspoliittisen komitean yhteydessä toimivan ikääntymistä käsittelevän ryhmän laatimien yhteisten ennusteiden välillä on.

Näistä kansallisista ennusteista ja niiden oletuksista, niiden uskottavuus mukaan luettuna, komissio ja neuvosto saavat pohjan jäsenvaltioiden julkisen talouden kestävyuden arvioimiseen vakaus- ja kasvusopimusmenettelyssä.

Herkkyyshanalyysi

Koska ennusteissa on väistämättä virheitä, vakaus- ja lähentymisohjelmissä on oltava kattavia herkkyyshanalyysijä ja/tai niissä on kehitettävä vaihtoehtoisia skenaarioita, jotta komissio ja neuvosto voisivat tarkastella kaikkia mahdollisia finanssipoliittisia vaihtoehtoja.

Ohjelmissä on erityisesti esitettävä analyysi siitä, miten tärkeimpien taloudellisten oletusten muutokset vaikuttaisivat rahoitus- ja velka-asemaan, ja mainittava minkälaisia oletuksia käytettiin arvioitaessa miten tulot ja menot reagoisivat taloudellisten muuttujien vaihteluun. Tarkastelussa olisi oltava mukana erilaisten korko-oletusten vaikutus ja euroalueen ulkopuolisissa maissa erilaisten valuuttakurssioletusten vaikutus rahoitus- ja velka-asemaan. Maiden, jotka eivät käytä yhteisiä ulkoisia oletuksia, olisi pyrittävä laatimaan herkkyyshanalyysi myös tärkeimmistä EU:n ulkopuolisista muuttujista, jos erot ovat merkittäviä.

”Suurten rakenneuudistusten” (ks. I jakso) osalta ohjelmissä olisi lisäksi analysoitava, miten oletusten muuttuminen vaikuttaisi talousarvioon ja potentiaaliseen kasvuun.

Aikajänne

Tietojen julkisen talouden ylijäämän/alijäämän kehittämisestä, meno- ja tulosuhteista ja niiden osatekijöistä sekä velkasuhteesta ja tärkeimmistä taloudellisista oletuksista olisi oltava vuotuisia ja niiden olisi koskettava kuluvan ja edellisen vuoden lisäksi vähintään kolmea edeltänyttä vuotta (3 artiklan 3 kohta ja 7 artiklan 3 kohta), mutta jäsenvaltiot voivat halutessaan kattaa myös pitemmän ajanjakson.

Ikääntymisen talousarviovaikutusten pitkän aikavälin ennusteiden olisi katettava talouspoliittisen komitean ennusteiden kattama ajanjakso.

Ohjelmien tarkistus

Taluspoliittikan asianmukaisen etukäteiskoordinoinnin ja -seurannan varmistamiseksi vakaus- ja lähentymisohjelmien tarkistukset on

toimitettava vuosittain huhtikuun ensimmäisten 15 päivän aikana.⁵⁶⁷

Koko prosessi on määrä saada päätökseen, kun neuvosto antaa ohjelmista lausuntonsa pääsääntöisesti ennen kunkin vuoden heinäkuun loppua.

Vakaus- ja lähentymisohjelmien vuotuisissa tarkistuksissa olisi osoitettava, miten kehitys suhteutuu edellisessä ohjelmassa tai tarkistetussa ohjelmassa asetettuihin julkisen talouden tavoitteisiin. Niissä olisi tarvittaessa perusteltava yksityiskohtaisesti, miksi tavoitteista on poikettu. Jos poikkeamat ovat merkittäviä, tarkistuksessa olisi mainittava, onko tilanteen korjaavia toimenpiteitä toteutettu ja annettava tiedot näistä toimenpiteistä.

⁵ Yhdistyneen kuningaskunnan, jonka varainhoitovuosi eroaa muista, olisi toimitettava tarkistettu ohjelma mahdollisimman lähellä syksyn talousarvion valmisteluraportin esittämispäivää.

⁶ Itävalta ja Portugali eivät nykyisellään pysty toimimaan tässä aikataulussa, mutta ne jättävät vakausohjelmansa viimeistään 15. joulukuuta.

⁷ Irlannin on katsottava noudattaneen määräaika, jos ohjelma on esitetty ”budjettipäivänä”, joka on perinteisesti joulukuun ensimmäinen keskiviikko.

LIITE 2

